

## Osnovni problemi modernega socialnega vprašanja.

### I.

I. Uvod: Pred vojsko: Socialno vprašanje delavsko, mezдно vprašanje. Takrat so bili najbolj aktualni problemi, ki se tičejo razmerja med delodajalci in delavci. // Vprašanje delovnega časa, višine mezd, obratnih zaupnikov itd. // Druga vprašanja, n. pr. o socializaciji in odpravi mezdnega razmerja so imela le bolj teoretičen značaj.

Danes: V ospredju stojijo vprašanja, ki zadevajo ves družabni in prav posebne še gospodarski sostav. Posebno vprašanje silne brezposelnosti je sprožilo probleme o popolni reorganizaciji sodobnega gospodarstva in s tem v zvezi tudi celokupnega družabnega reda vobče. Ostala podrobna vprašanja mezdnega razmerja so stopila v ozadje. Seveda je

to le začasno tako, vendar treba pogledati, odkod to stanje. Potem šele bomo mogli govoriti o tem, kaj treba ukreniti.

### II. Opis glavnih sprememb v svetovnem gospodarstvu po vojski.

a. Vnanje spremembe: Prej je vodila v kapitalističnem svetu Europa, predvsem Anglija, po vojski je prevzela to vlogo Sev. Amerika. Vse Evropske države so danes nasproti Ameriki v zunanji trgovini pasivne. <sup>Valutna težava</sup> - k temu se pridružuje še industrializacija agrarnih držav v Europi in izveneuropski držav

ad Manji granicele...

Anglije, Franje - i Wandje pot

bankir ante . 1914. te 3 dore 32 - fani  
nel 4000 - 5000 dol  
V delungo - deluge - i figni.

po mytha : fuploke troyta - i goll 2 1/4  
fumentu in dula 1/2  
Wandje tona in 2

Amanta 1920 te 6 - fani - dore

Wandje od 1924 - 30 pi - dore

- eratal 2 182 - fani 1911. (1930 \* - 15.8)  
(300 - fani dni) ↓  
215 ds

In duktudungu : stalo vito od 1910

= po mytha od 144 - te 164 - fani

(Ne Engre odputa le 4 - fani) Ne fuploke pudlo od 1920-31 589 - 1054 fani

V botuho 2 dje produkuj Hongre i dore

potvorda od 60.000 to (1912) - te 600.000

fepurka od 240.000 t - te 2,300.000 to.

botvordi od 4.000 t - te 300.000 to.

(diktura dore produkuje upvoto duktud, tona po duktud)

Amanta fuploke vudla maly mude

Ddes Engre net - aji figni 1913 62%  
1929 50% !!

kar nasplošno. Carinske meje! Svoboda naseljevanja in preseljevanja omejena. Vsaka država ščiti domače delavstvo pred tujo konkurenco. Ideja gospodarske avtarkije prodira. *Velikameričare*

b/ Notranje spremembe v kapitalističnem sistemu. Kapitalizem kot otrok liberalne dobe. *Historija in razvoj* Tehnika in njen pomen. Doba naglega razvoja. *to je politika svobode* *piomis - 25* Porast prebivalstva v tej dobi. Zapadna Evropa živel na račun vsega ostalega sveta Zato načelo svobodne trgovine.

Danes vsega tega ni več. Tudi v notranjosti posameznih držav ni v gospodarstvu svobode. Karteli trusti, delavske strokovne organizacije, vse to preprečuje svobodno konkurenco. Menjalni mehanizem ne funkcioniira svobodno. Monopolne cene glede industrijskih proizvodov in mezd. Racionalizacija in birokratizacija v moderini industriji. *Schindler, J.*

III. Problemi: Naša doba ima izrazito prehodni značaj. *Ne samorad!* Vse povzroča, da se nered v sodobnem gospodarstvu bolj občuti.

Potreba smotrnega narodnogospodarskega vodstva. Vprašanje kako. Različne možnosti:

a/ Popoln kolektivizem /nemogoč/

b/ Gospodarstvo na načrtu (*Bur - nika = kapitalizacija*) !! *Novo gospodarstvo ..*

c/ Intenzivna gospodarska in socialna politika.

Rešitev oziroma varianta zavisi od konkretnih prilik.

Ni povsod vse dobro. Svobodno in kolektivistično gospodarstvo

*Ruska revolucija*

predstavljata obe skrajnosti. Varijanta ni: zasebna ali kolektivna lastnina in tudi ne zasebno ali kolektivno gospodarstvo temveč le: ali mnogo svobode ali čim manj svobode.

*Dobri - slabi skrajnosti = vsak*

Mnenja glede konkretne odločitve se ~~ditajo~~ delijo. Stapa

Mera raznih omejitev se mora ravnati po razmerah. Problemi, ki jih treba rešiti se pojavljajo v celoti tudi pri kolektivizmu.

Gotovo je, da je najprej potreben red in vodstvo v okviru posameznih narodnih gospodarstev, potem šele bo mogoče urediti tudi mednarodne gospodarske odnose. Dejansko gre razvoj v tej smeri.



*X*  
*1/2*

*Idija narodne gospodarstva - njene uspešnosti v naravnih obdobjih, ki so industrijski tywar = obstojno razvijajo, lahko dosti so v sledenju, kot ugotovimo iz raznih dejstev. Po modernejši pojavitvi je glavno delilo, ki idija narodne gospodarstva je nam stvar v opredeljeni pravi voj proizvodnje: redovnosti plib*

*Idija narod. tywar je kapitalistina  
" - narod. f. je svoboda obdobja*

*redovno  
redovno  
redovno  
redovno*

*Če hočemo udeležiti v redovnosti  
s katerimi, podoben - opredeljen.*

WA Witryjs quibus

Kantil, frank, Stalman opimus

Reverendissimo! - brother meijer!

Witryjs statu - popule - in ajje  
dentent

ipulmelt Witry  
Europe pl 1800 -